

АНАЛИЗА БИЛАНСА

Додатак „Народном Благостању“

БРОЈ 40

БЕОГРАД, 3 ОКТОБАР 1936.

ГОДИНА VIII

Садржај:

Crnogorska banka na Cetinju
„Титанит“ д. д. за хемијску индустрију, Загреб
Творнице за памучну индустрију д. д. у Загребу

CRNOGORSKA BANKA NA CETINJU

20 jula ove godine navršena je 30-godišnjica postojanja Crnogorske banke na Cetinju. Zavod je osnovan 1906 godine sa glavnicom od 75 hiljada perpera. 1914 glavnica je iznosila već 1 milion perpera, a od 1926 do danas 4 miliona dinara. Crnogorska banka je najveća privatna banka na Cetinju, pa je kao takva odavna igrala neobično važnu ulogu u privredi Crne Gore. U prošlim ratovima za oslobođenje i ujedinjenje finansijski je pomagala i vladu, a inače stalno je podržavala kontakt kako s poljoprivredom tako i sa zanatstvom i trgovinom Crne Gore.

Panika ulagača u septembru 1931 godine zatekla je Crnogorsku banku sjajno fundiranu i u neobičnoj meri likvidnu. Tu svoju veliku likvidnost ona je dokazala već kod prve navale ulagača u jesen 1931 godine. Svaka isplata bila je izvršena odmah i u celosti, bez obzira na ranije ugovorene otkazne rokove. Šta više, njen reeskont kod Narodne banke i kredit kod Državne hipotekarne banke bili su krajem 1931 manji nego u 1930 godini uprkos panici ulagača. Iz toga se vidi kako je ona vešto upravljana i kolika joj je finansijska snaga. Inače, u 1931 je i pozicija poverilaca skoro prepolovljena, i to ne zbog otkaza od strane poverilaca, nego zbog svojevoljnog vraćanja od strane Crnogorske banke, koja je, pravilno shvatajući tadanje privredne prilike, još od 1929 nastojala da postepeno smanji volumen svojih obaveza. Crnogorska banka je pune tri godine uspešno odolevala krizi poverenja, tako da se s punim opravdanjem moglo očekivati, da ona neće uopšte morati da pribegava moratorijalnoj zaštiti. Međutim, niko nije mogao predvideti ovako dugo trajanje nepoverenja ulagača. Bankama je s druge strane mnogo štete nanelo i eksperimentisanje sa zaštitom zemljoradnika, a dužnici su bili demoralisani i time, što se od strane izvršnih vlasti nisu sprovodila dosudena izvršenja. Najzad, neobično nepovoljno su delovale i odredbe o maksimiranju kamatnih stopa, u Crnoj Gori i više nego u ostalim delovima države, jer je tamo kamatna stopa zbog siromaštva u kapitalu morala da bude veća nego drugde. S obzirom na ovakve prilike, kojima se nije mogao sagledati kraj, i Crnogorska banka je bila prinudena da 28 septembra 1934 godine traži odobrenje odlaganja plaćanja.

O prilikama u toku prošle godine veli se u izveštaju Upravnog odbora, između ostalog, i sledeće: »Prilike novčanih zavoda nisu se poboljšale, a to je u vezi s nerešenim pitanjem zemljoradničkih dugova. Neodlučnost u rešenju ovog pitanja izazvala je akciju i svih ostalih dužnika za razduženje i otpise, što je još više pokolebalo poverenje kod štediša i ulagača. U našem poslovnom rejonu — staroj Crnoj Gori — kredit je najteže pogođen, jer osim gore navedenih uzroka i izvršne vlasti su mnogo doprinele tim, što su godinama zadržavale i zadržavaju svako izvršenje. Zbog toga izvršni pred-

meti gomilaju se, broj neurednih dužnika iz dana u dan raste, a delatnost novčanih zavoda umrtvljuje se«.

Razume se da uz takve prilike ni Crnogorska banka u prošloj godini nije mogla da razvije nikakvu naročitu delatnost. Ona je, doduše, imala dovoljno raspoloživih sretstava po novim računima, ali je sasvim ispravno smatrala da se ne treba izlagati nikakvom riziku podeljivanjem novih kredita. Poslovanje u prošloj godini bilo je uglavnom ograničeno na naplatu starih potraživanja. U tome je, s obzirom na postojeće prilike, postignut dobar uspeh, kao što ćemo to videti prilikom detaljne analize bilansnih cifara.

Inače, Crnogorska banka je već za 1934 dala potpuno prečišćen bilans, u kome je, prema Uredbi o zaštiti novčanih zavoda, aktiva nanovo procenjena i u kome se vodilo računa o promenjenim vrednostima. Sva iole malo sumnjiva potraživanja su otpisana, tako da bilansi za dve poslednje godine predstavljaju potpuno vernu sliku stvarnog stanja. Svi gubici su pokriveni upotrebom fondova, tako da se nije diralo ni u glavnicu, niti su se morale tražiti žrtve od ulagača i poverilaca. To je takode dokaz velike obazrivosti kojom je banka upravljana.

Račun izravnjanja

Aktiva	1932	1933	1934	1935
	u hiljadama dinara			
Blagajna	2.208	1.903	635	593
Hartije od vrednosti	929	864	428	455
Vrednost rez. fonda	1.501	466	—	—
Menice	16.196	15.359	14.256	13.618
Dužnici	6.745	6.446	3.829	3.524
Nepokretnosti	1.312	1.312	2.429	3.338
Nameštaj			pet dinara	
Gubitak	—	—	146	39
Pasiva				
Glavnica	4.000	4.000	4.000	4.000
Fondovi	2.541	2.569	688	596
Ulozi	18.011	15.784	12.990	12.392
Poverioci	2.939	2.858	636	765
Reeskont	1.094	956	3.378	3.014
Novi račun	—	—	250	771
Neispl. dividenda	—	—	—	30
Dobit za podelu	66	74	—	—
Naplate, kaucije itd.	30.006	25.382	21.335	18.466
Zbir bilansa	58.898	51.734	43.059	40.034
Obrtni kapital	28.892	26.352	21.724	21.568

Račun gubitka i dobitka

Rashodi				
Prenos gubitka	—	—	—	146
Kamata	1.805	1.486	919	453
Porezi i prirezi	200	134	69	77

Administrativni troškovi	1.548	1.361	1.124	709
Otpisi	514	242	—	—
Čista dobit	66	74	—	—
Priodi				
Prenos dobiti	30	66	74	—
Kamata	3.395	2.367	1.405	972
Provizije	406	474	292	137
Od nepokretnosti	155	136	125	182
Od hartija od vrednosti	147	254	70	21
Gubitak	—	—	146	39
Zbir prihoda	4.133	3.298	2.112	1.385

Krajem 1930, dakle pre bankarske krize, obrtni kapital Crnogorske banke iznosio je 32,6 miliona dinara, a odnos tuđih sredstava prema sopstvenim bio je po prilici kao 3,5 prema 1, što je bilo dokaz veoma zdrave strukture bančine. Krajem 1935 bančin obrtni kapital iznosi 21,5 miliona dinara. To znači da je on u toku poslednjih 5 godina reduciran za jednu trećinu. Ako se uzmu u obzir i kapitalizirane kamate, vidi se da je banka u tom razdoblju isplatila ogromni iznos od najmanje 15 miliona dinara.

Poverioci, koji su krajem 1930 iznosili oko 5,8 miliona, u bilansu za 1935 iskazani su sa samih 7665 hiljada dinara. Banka je sama nastojala da što više reducira svoje skuplje obaveze. Krajem 1935 najskuplja joj je obaveza reeskont kod Narodne banke, koji iznosi 3 miliona prema 1,36 miliona krajem 1930. Reeskont je bio najveći u 1934 sa 3,37 miliona, odnosno samo za 2,5 puta veći nego u 1930 godini. U 1935 reeskont je smanjen za 365 hiljada dinara.

Ulozi su u 1930 bili dostigli rekordnu visinu od 18,57 miliona. Krajem 1931 oni su bili samo za 90 hiljada dinara manji, u 1932 iznose još uvek preko 18 miliona. Najjači odliv zabeležen je u 1933 i 1934 godini. Krajem 1935 ulozni iznosi 12,39 miliona, što znači da su tačno za jednu trećinu manji nego u poslednjoj godini pre bankarske krize. Inače, prošle godine ulozu su opali za oko 600 hiljada dinara.

Sopstvena sretstva bančina bila su najjača u 1933 godini sa 6,57 miliona. Od toga je otpalo na glavnicu 4 miliona i na fondove 2,57 miliona dinara. Prilikom prečišćavanja bilansa fondovi su smanjeni za nešto ispod 2 miliona, tako da su krajem 1934 iznosili 688 hiljada dinara. U 1935 oni su smanjeni za daljih 90 hiljada dinara i krajem te godine iznose 596 hiljada dinara.

Pre nego što pređemo na analizu aktive, treba spomenuti da na novim računima ima krajem 1935 uložених 771 hiljada dinara, što pretstavlja porast od 521 hiljadu prema 1934 godini. Dakle, novo poslovanje pokazuje lep napredak. Jedan deo novih uloga plasiran je u državne hartije od vrednosti, a ostalo se drži u gotovom novcu.

Aktiva nam pokazuje da je najveći deo obrtnog kapitala plasiran u formi meničnih kredita. To je i razumljivo, jer je menica gotovo jedini kreditni instrumenat koji se može upotrebljavati za kreditiranje sitne radnosti, seljaka, malog trgovca i malog zanatlije. Menični krediti iznosili su krajem 1930 godine 16,6 miliona. Do kraja 1935 reducirani su na 13,6 miliona. U 1930 su bili srazmerno dosta znatni i dužnici po tekućim računima, koji su tada iznosili 9,95 miliona. Krajem prošle godine ova pozicija iznosi samo 3,5 miliona, što znači da je u toku poslednjih 5 godina reducirana skoro za dve trećine. Inače, prošle godine banka je naplatila po menicama i tekućim računima oko 950 hiljada dinara.

Nepokretnosti su znatno porasle. Prošle godine one su bilansirane sa 3,34 miliona prema 1,3 miliona u 1933. Prilikom prečišćavanja bilansa krajem 1934 g. banka nije učinila upotrebu od mogućnosti valorizacije nepokretnosti pošto joj to nije bilo potrebno. Porast nepokretnosti potiče otuda, što je banka preuzela izvesna imanja od svojih dužnika. Ova nose dobru rentu, a delom su opterećena i hipotekarnim dugom, što će banci znatno olakšati da nađe kupce.

Od 1932 banka ne plaća dividendu. 1931 godine ova je iznosila 5%, a 1929 i 1930 po 10%. Inače, gotovo svi prihodi jednako kao i rashodi u opadanju su. Prihod od kamata je iznosio još 1932 godine 3,39 miliona, dok je u 1935 bio samo 972 hiljade. U istom razdoblju smanjen je i prihod od provizija na jednu trećinu, a prihod od hartija od vrednosti je gotovo iščezao, jer je poslednjih godina i bančin portfelj hartija od vrednosti usled realizacije i otpisa jako smanjen (sa 2,24 miliona dinara u 1930 na 455 hiljada krajem 1935). Jedino su prihodi od nepokretnosti porasli.

Na strani rashoda vidimo, da je bančina uprava primenjivala najstrožiju štednju. Tako na primer administrativni troškovi u 1935 iznose 709 hiljada prema 1,12 miliona u prethodnoj godini, dok su u 1930 iznosili 1,8 miliona. I pasivna kamata je znatno opala, delom zbog smanjenja poslovnog obima, a delom zbog maksimiranja kamatnih stopa. U 1935 rashodi na ime kamata iznosili su 453 hiljade prema 919 hiljada u 1934, dok su u 1930 iznosili 1,9 miliona, a u 1931 ravno 2 miliona dinara.

1935 godina završena je sa dobitkom od 107 hiljada dinara. Pošto je iz ranijih godina preostao gubitak od 146 hiljada, prošlogodišnji dobitak je upotrebljen za delimično pokriće tog gubitka, tako da se preostatak gubitka od 39 hiljada dinara prenosi na novi račun.

U upravnom odboru se nalaze sledeća gospoda: Lale N. Zuber, predsednik; Milovan Džaković, potpredsednik; Marko Vujović, Rudolf Đunijo, Radimir P. Nikolić, Krsto I. Pejović, Božidar Radanović i Jevto Spasić, članovi. U nadzornom odboru nalaze se g. g.: Nikola Knežević, Savo Jovičević, Risto Gordić, Filip Martinović i Marko Đurašković. Direktor banke je g. Glanc.

„ТИТАНИТ” Д. Д. ЗА КЕМИЈСКУ ИНДУСТРИЈУ, ЗАГРЕБ

„Титанит” је основан 1919 године са главницом од 100 хиљада круна. Касније је повећана на 16 милиона круна, а 1922 године на 8 милиона динара, колико износи и данас. Као што видимо, развитак је врло рапидан. Предузеће се бави производњом експлозивних средстава за руднике, каменоломе и велике теренске радове, а делом и за потребе народне одбране. Иначе, друштво је заинтересовано и код фирме „Лабор д. д.” која поседује више каменолома; затим код фирме „Југославенско индустријско трговачко д. д.”, које у својим фабрикама у Загребу и Карловцу израђује метална дугмета и разне друге гвоздене предмете потребне кројачима.

„Титанит” је једно од ретких наших индустријских предузећа, која су сразмерно врло добро радила и у најтежим годинама опште привредне кризе. Додуше, због кризе у рударској индустрији угља која треба знатне количине експлозива, промет је последњих година био нешто слабији него раније, а и цене су биле ниже него што је то био случај у годинама пре избијања опште привредне кризе. Благодарећи ригорозној штедњи, као и чињеници да „Титанит” има у неку руку монополни положај, јер је наше највеће приватно предузеће за производњу разних експлозива, коначни финансијски ефекат рада био је ипак скоро увек ванредно повољан. Од 1923 до 1935 дивиденда је стално износила по 10% годишње. Једино у 1932 години она се морала смањити на 8%.

Главне билансне позиције за четири последње године овако изгледају:

Активa	Рачун изравњања			
	1932.	1933.	1934.	1935.
	у хиљадама динара			
Земљиште	115	110	104	101
Творничке зграде	2.182	2.073	1.969	1.910
Стројеви	615	554	868	781

Инвентар централе	325	325	361	505
Инвентар творнице	605	575	517	466
Ефекти	149	308	340	407
Благајна	497	149	510	375
Складиште	2.922	3.975	3.520	2.883
Монополна такса	82	239	165	248
Дужници	14.267	13.114	2.252	3.029
Пасива				
Главница	8.000	8.000	8.000	8.000
Резервни фонд	500	500	500	1.000
Аморт. фонд творнице	250	250	250	250
Повериоци	12.026	11.269	—	—
Неподигнута дивиденда	8	31	58	84
Пренос добитка	380	286	470	358
Чисти добитак тек. год.	596	1.084	1.328	1.013
Збир биланса	21.760	21.420	10.606	10.705

Збир биланса, који је крајем 1932 или 1933 износио преко 21 милион динара, у 1934 и 1935 години редуциран је на нешто преко 10 милиона. То значи да је он у ствари преполовљен. Објашњење нам пружају рачуни дужника и поверилаца. У активи дужници су прошле године порасли за око 800 хиљада динара, са 2,25 милиона у 1934 на 3,02 милиона крајем 1935. Међутим, ако пођемо још мало уназад, видимо да су дужници у 1933 износили 13,11 милиона динара, односно за 4 пута више него у 1935 или чак за преко 5 пута више него у 1933. Насупрот томе, у билансима за последње две године не јављају се више повериоци у пасиви, који су крајем 1932 били исказани са 12,02 милиона, а крајем 1933 године са 11,27 милиона динара. Изгледа да су дужници и повериоци компензирани и да је у последња два биланса ишао само њихов салдо, јер није вероватно да су дужници могли да буду тако нагло редуцирани, као и да предузеће нема ни динара туђих средстава.

Све остале промене су нормалне, како у активи тако и у пасиви. Укупна сопствена средства, не рачунајући чисти добитак, крајем 1935 износила су 9,25 милиона. Од тога отпада на главницу 8 милиона, на амортизациони фонд творнице 250 хиљада и на редовни резервни фонд 1 милион динара. У односу на претходну као и на неколико ранијих година промењен је само редовни резервни фонд који крајем 1935 износи 1 милион динара према 500 хиљада од 1931 до 1934. Амортизациони фонд творнице исказује се већ преко десетак година с непромењеним износом од 250 хиљада динара. То значи да се амортизација више не врши преко нарочитог рачуна у пасиви, већ непосредно на рачунима појединих инвестиција.

Иначе, укупне инвестиције, које се састоје из земљишта, творничких зграда, стројева и инвентара, билансиране су крајем 1935 са 3,76 милиона динара, што одговара по прилици једној трећини сопствених средстава. Предузеће је, дакле, врло добро финансирано. Сопствена средства су довољна не само за инвестиције и фабрикацију, него се из њих даје и знатан део кредита. Прошле године није било знатнијих промена код инвестиција. Једино је инвентар у загребачкој централи нешто повећан.

Повећање вредности ефеката са 340 хиљада у 1934 на 407 хиљада у 1935 изазвано је у првом реду порастом курсева. Складиште, које је крајем 1933 претстављало вредност од скоро 4 милиона, билансирано је крајем 1935 само са 2,88 милиона динара. Међутим, треба имати у виду да је складиште крајем 1933 било знатно веће него ранијих година. Према томе ситуација крајем 1932 као и крајем ранијих година је нормална. Из тога би се могло закључити да нису знатније повећане ни доруџбине које су у вези са земаљском одбраном.

Чисти добитак у 1935 износи 1 милион и 13 хиљада динара. Он је готово једнак као и у 1933, али је у односу на 1934 за скоро 30% мањи. Са преносом из 1934

укупни чисти добитак у 1935 години износи 1 милион 371 хиљада динара. На главној скупштини која је одржана 31 августа о. г. је решено да се и за 1935 годину исплати дивиденда од 10% односно 10 динара по акцији.

У управи „Титанита“ д.д. налазе се г.г.: д-р Фердинанд Грамберг, Ервин Филип, д-р Иван Марија Чок, Еуген Радован, Адолф Минх, Алфред Пик, Луј Глоџе и д-р Рудолф Блис. Технички директор је г. инж. Федор Јамнички.

ТВОРНИЦЕ ЗА ПАМУЧНУ ИНДУСТРИЈУ Д.Д. У ЗАГРЕБУ

Повољна коњунтура у текстилној индустрији још траје. Стање се је ипак знатно изменило. Док је раније захваљујући царинској заштити могло да просперира свако текстилно предузеће, па и оно које је радило са кроз старим машинама, данас морају због појачане конкуренције да приступе даљој рационализацији и она предузећа која су у своје време била најмодерније уређена. Такав је случај и са Творницама за памучну индустрију д. д. Предузеће је основано 1923 г. у Загребу. Ткаоница творнице имала је преко 600 потпуно нових разбоја и њено уређење није никако заостајало за сличним предузећима у иностранству. То се исто могло рећи и за фарбарницу као и за уређај за белење памука. Што је најважније, предузеће је стално проширивано и усавршавано, тако да се може ставити наредо и са нашим највећим текстилним фабрикама.

Па ипак, без реорганизације и рационализације која је проведена у току прошле године погон се не би могао одржати на ранијој висини. То долази отуда, што се творнице предузећа налазе у Загребу, где се радништву морају плаћати знатно веће наднице него у унутрашњости земље. Конкуренција предузећа која раде у унутрашњости постајала је све већа, благодарећи нижим надницама. Разлика у производним трошковима могла се је уклонити једино одговарајућим снижењем надница или извођењем рационализације која би повећала ефекат рада. Творнице за памучну индустрију решиле су се за ову другу меру, која је кориснија како за раднике тако и иза целину: Извођење рационализације ипак је наишло на отпор радништва, које је неко време штрајковало. Међутим, када су се радници уверили да је то једини исправни пут који омогућује одржање пословања на ранијој висини, нестало је и њиховог неповерења према рационализацији, и они су опет ступили на посао. Отада је у предузећу мир, па се може сматрати да је рационализација успела и са социјалног гледишта, тим пре, што није дошло ни до каквог отпуштања радника и што им је предузеће осигурало минималне наднице које су знатно веће од обичне зараде код конкуренције. И овом приликом се показало да је борба против техничког напретка бесмислена, јер је и за раднике од највећег интереса да њихово предузеће може да се одржи у конкуренцији са другим рационализираним предузећима код нас и на страни.

Поред памука, предузеће прерађује у знатној мери и вештачку свилу. Данас се тамо израђују и боље врсте текстила. Не само молино и шифон, већ такође зефири и друге најфиније врсте платна, нарочито за рубље. Треба споменути да је предузеће у тесној вези са концерном Х. Полака Синови као и „Домаће творнице рубља д. д., Загреб“, које су наше готово највеће конфекционо предузеће. На тај начин творницама за памучну индустрију д. д. олакшана је набавка сировина и продаја готових производа.

Биланси творница за памучну индустрију за четири последње године овако изгледају:

Рачун изравњања

Активна	1932.	1933.	1934.	1935.
	у хиљадама динара			
Непокретности	19.296	19.218	18.500	17.921
Машине	19.351	18.538	16.261	13.763
Инвентар	3.218	2.729	2.122	1.267
Благајна	118	278	172	140
Ефекти	84	84	66	74
Менице	—	—	326	693
Дужници	—	—	—	11.118
Роба	—	—	—	22.229
Роба и дужници	17.528	20.166	22.945	—
Залихе материјала	1.210	1.194	1.342	1.361
Пасива				
Главница	5.000	5.000	5.000	5.000
Резервни фонд	—	—	1.500	3.000
Повериоци	54.786	55.220	53.645	59.526
Пренос добити	430	1.019	487	89
Добит тек. год.	589	967	1.102	951
Збир биланса	60.805	62.207	61.734	68.566

Збир биланса, који се у 1933 и 1934 кретао око 62 милиона, порастао је прошле године за преко 6 милиона, на 68,5 милиона динара. Ако се најпре задржимо код пасиве, видимо да су порасла како туђа тако и сопствена средства. Главница је остала непромењена са 5 милиона динара. Она није у жељеном односу са величином предузћа. Због тога се последњих година нагло повећава резервни фонд. До 1933 он није ни постојао; крајем 1933 дотиран је са 1,5 милиона и крајем 1934 такође са 1,5 милиона, тако да је сада билансиран са 3 милиона динара. Готово цела добит од прошле године употребљена је такође за повећање овог фонда који сад износи 4 милиона динара. Потреба за тако брзим повећавањем резервног фонда јавила се отуда, што је услед пада вредности динара у односу на златни франак претрпљен већи губитак на курсној разлици, који треба да се покрије. Предузеће ће, наиме, морати да плати у златним францима дуговање свом главном повериоцу, који се налази у Швајцарској. Иначе, повериоци износе 59,5 милиона динара према 53,6 милиона у 1934 години. Насупрот томе, укупна сопствена средства износе 9 милиона.

Однос између сопствених и туђих средстава, који је сада као 1 према 6,5, не изгледа још најповољнији, нарочито не ако се узме у обзир да инвестиције износе око 33 милиона динара. Ипак, није у никаквој опасности ни сигурност ни ликвидитет предузећа, јер позиција „повериоци“ претставља већином дугорочне обавезе предузећа а код инвестиција редовно су вршени сви потребни отписи. Инвестиције су исказане у три позиције. Непокретности износе 17,9 милиона према 18,5 милиона у 1934. Машине су у 1935 билансиране са 13,76 милиона према 16,26 милиона у претходној години, а вредност инвентара је истовремено смањена за 855 хиљада, на 1,27 милиона динара. Укупно смањење вредности инвестиција у 1935 износи 3,93 милиона. Како је амортизација у 1935 била 4,35 милиона, види се да је и у прошлој години било нових инвестиција за преко 400 хиљада динара.

Од осталих позиција у активи најважније су дужници и роба. До прошле године роба и дужници исказивани су једном позицијом. Крајем 1934 она је износила 22,94 милиона. У 1935 сама роба је исказана са 22,22 милиона динара, а дужници износе 11,11 милиона. Управа вели у свом извештају да јој је пошло за руком да смањује потраживања, јер су кредитне и инкасо прилике биле повољне. То би значило да је прошле године залиха робе по прилици удвостручена. Изгледа да је то једним делом последица извршене рационализације, а делом је у вези са применом

санкција према Италији. Како су се санкције почеле примењивати пред крај прошле године, предузеће је благовремено, кратко време пре тога, набавило веће количине сировина. На тај начин су углавном избегнуте тешкоће с којима се је доцније, због немогућности увоза из Италије и преко талијанских пристаништа, морао борити читав низ наших текстилних предузећа.

Бруто приход од производње и продаје робе износио је прошле године 8 милиона 810 хиљада. Трошкови су били 3 милиона 207 хиљада, а амортизација 4 милиона 353 хиљаде. Поред тога је употребљено 298 хиљада динара за отпис сумњивих потраживања. На тај начин је остала чиста добит од 951 хиљаду динара. Са преносом добити из 1934 од 89 хиљада динара главна скупштина, која је одржана 14 августа о. г., имала је на расположењу износ од 1 милион 40 хиљада динара. Као што је већ споменуто 1 милион динара је употребљен за повећање резервног фонда (који после тога износи 4 милиона), а 40 хиљада се преноси на нови рачун.

Творнице за памучну индустрију нису до сада уопште исплаћивале дивиденду, пошто је добит увек употребљавана за појачавање фондова или је преношена на нови рачун. Године 1930 исказан је први пут чисти добитак, и то у износу од 169 хиљада. У 1931 чисти добитак износи 259 хиљада динара, у 1932 години 589 хиљада, а у 1933 години 967 хиљада. У 1934 добитак је већ износио 1 милион 102 хиљаде динара. Као што се види, од 1930 до 1934 резултат је сваке године био све бољи: Прошле године, због привремене обуставе рада услед штрајка, добитак је био за 151 хиљаду динара мањи него у 1934. Како су прилике у прва три тромесечја ове године биле сразмерно доста повољне, можемо очекивати да ће и добитак у 1936 бити задовољавајући.

DER OESTERREICHISCHE VOLKSWIRT

HERAUSGEBER M. L. KLAUSBERGER

Die inhaltsreichste wirtschaftspolitische
Zeitschrift der Nachfolgestaaten. Erscheint
jeden Samstag in Wien — Gegründet 1908

Der Oesterreichische Volkswirt ist für jeden unentbehrlich, der die Geschehnisse in Oesterreich und den Nachfolgestaaten verstehen will.

Glossen, Aufsätze, Notizen, Bilanzkritiken des Oesterreichischen Volkswirts sind als zuverlässige Führer durch den verwickelten Aufbau der Nachfolgestaaten anerkannt.

Seine gesammelten Jahrgänge bilden eine unerschöpfliche Fundgrube sonst nur schwer erreichbaren wirtschaftspolitischen und statistischen Materials.

Bestellungen nimmt jede Buchhandlung sowie die Verwaltung des Oesterreichischen Volkswirts in Wien IX, Porzellangasse 27, entgegen. Der Bezugspreis beträgt viertelj. Din. 190—mit Zustellung. Das Abonnement kann jederzeit beginnen. Probenummern kostenlos.